

Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Bc. Denisa Novotná, DiS.

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Denisa NOVOTNÁ, DiS.**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte Evropskou unii jako celek.
- Charakterizujte jednotlivé operační programy.
- Charakterizujte projekty realizované na území města Havířova.

II. Praktická část

- Navrhněte žádost o dotaci z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.
- Zhodnoťte podmínky dostupnosti pro jednotlivé žádající subjekty.
- Navrhněte možnosti zlepšení dostupnosti pro žádající subjekty.

Závěr

Rozsah práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] DOLANSKÝ, H. *Ekonomika zdravotnických a sociálních služeb*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav ošetrovatelství, 2008. 133 s. ISBN 978-80-7248-482-9.
- [2] HANUŠ, P., KOLÁŘOVÁ, I. *Sociální služby v novém*. 1. vyd. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007. 32 s. ISBN 978-80-86991-30-6.
- [3] KOZLOVÁ, L. *Sociální služby*. 1. vyd. Praha: Triton, 2005. 79 s. ISBN 80-7254-662-7.
- [4] MATOUŠEK, O. *Sociální služby*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 185 s. ISBN 978-80-7367-310-9.
- [5] Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Libor Šnědar, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 29. března 2010

Termín odevzdání diplomové práce: 3. května 2010

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 3.5.2010

Demina Novotý

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU a návrh žádosti o dotaci z těchto fondů.

V praktické části jsem se zaměřila na pojmy jako je regionální politika, fondy EU v programovacím období 2007-2013. Charakterizovala jsem jednotlivé fondy EU a popsala jednotlivé operační programy EU v ČR. Pro tyto operační programy jsou charakteristické jejich prioritní osy a oblasti podpory. Taktéž Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost tyto prioritní osy a oblasti podpory obsahuje. Podrobnější popis naleznete v kapitole č. 2.

Z praktického pohledu jsem popsala a seznámila čtenáře s projekty realizovanými na území města Havířova v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „OP VK“), jedná se o E-Grow, Stejná šance a DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) pro Havířov.

Teoretická část práce je zaměřena na vlastní žádost o grant z fondů EU. Konkrétnější z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který je v současnosti jeden z nejrozšířenějších a nejznámějších programů. Žádost reaguje na skutečnou výzvu vyhlášenou Moravskoslezským krajem v minulém roce. Výzva je určena pro Prioritní osu 1, Oblast podpory 1.1 - Zvyšování kvality ve vzdělání. Jako žadatele projektu jsem zvolila Základní školu Žákovskou v Havířově - Městě, popsala projekt, který by chtěla uskutečnit, stanovila klíčové aktivity a harmonogram, sestavila realizační tým projektu a především jeho rozpočet, který je součástí přílohy.

V závěru jsem vyjmenovala a posoudila subjekty žádající o dotaci z OP VK a navrhla možnosti zlepšení čerpání finančních prostředků z OP VK.

Klíčová slova: Regionální politika, Fondy EU, operační programy, OP VK, žádost o dotaci, Subjekty žádající o dotaci.

ABSTRACT

The thesis is focused on the possibility of drawing money from EU funds and design applications for grants from these funds.

In the practical part, I focused on concepts such as regional policy, EU funds the programming period 2007-2013. I characterized the various EU funds and detailed the EU operational programs in the country. For these operational programs are characterized by their priority axes and areas of support. Also Operational Programme Education for Competitiveness these priority axes and areas of support include. A more detailed description, see No. 2

From a practical point of view I described and the reader acquainted with the projects implemented in the territory in or register under the Operational Programme Education for Competitiveness (hereafter „OP EC”), is an E-Grow, the same chances and FTT (further teacher training) for Havirov.

The theoretical part is aimed at his own request for a grant from EU funds. More specific from the Operational Programme Education for Competitiveness, which is currently one of the most famous and programs. The request responds to the real challenge renowned Moravian region in the past year. The challenge is for the Priority Axis 1, area of support 1.1 - Improving the quality of education. As the applicant's project, I opted for a primary school pupil in Havirov - city, described the project, which would like to make, establish key activities and a schedule drawn up a project implementation team and especially its budget, which is part of the Annex.

In the end I have listed and examined the bodies applying for grants from the OP EC and propose ways of improving utilization of funds from the OP EC.

Keywords: Regional policy, EU funds, operational programs, OP EC, the grant application, the entity applying for a grant.

Ráda bych poděkovala vedoucímu práce prof. RNDr. Renému Wokounovi, CSc. za poskytnuté konzultace a odborné vedení, oponentovi Ing. Vladanu Almášovi za trpělivost a spolupráci a také své rodině za podporu po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU A FONDY EVROPSKÉ UNIE 2007 - 2013	12
1.1 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH FONDŮ EU.....	14
1.2 STRUKTURÁLNÍ FONDY EU A ČESKÁ REPUBLIKA 2007 - 2013.....	16
1.3 CHARAKTERISTIKA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ EU ČR	17
2 OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST	21
2.1 PRIORITY OSY A OBLASTI PODPORY OP VK.....	23
3 PROJEKTY REALIZOVANÉ NA ÚZEMÍ MĚSTA HAVÍŘOVA V RÁMCI OP VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST.....	30
3.1 E-GROW	30
3.2 STEJNÁ ŠANCE.....	32
3.3 DVPP PRO HAVÍŘOV	33
PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
4 VLASTNÍ NÁVRH ŽÁDOSTI O DOTACI Z OP VK	36
4.1 ŽADATEL PROJEKTU A JEHO ZKUŠENOSTI.....	36
4.2 POPIS PROJEKTU	38
4.3 KLÍČOVÉ AKTIVITY A JEJICH HARMONOGRAM.....	41
4.4 REALIZAČNÍ TÝM PROJEKTU	45
4.5 ROZPOČET PROJEKTU.....	48
4.6 HORIZONTÁLNÍ TÉMA A MONITOROVACÍ INDIKÁTORY.....	52
4.7 VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ A PUBLICITA	53
5 SUBJEKTY ŽÁDAJÍCÍ O DOTACI Z OP VK.....	55
5.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY V OP VK.....	56
5.2 PŘÍJEMCI FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z OP VK.....	57
5.3 VLASTNÍ ZHODNOCENÍ PODMÍNEK PRO ŽÁDAJÍCÍ SUBJEKTY.....	58
ZÁVĚR	59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	62
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	64
SEZNAM GRAFŮ.....	65
SEZNAM TABULEK	66
SEZNAM PŘÍLOH	67

ÚVOD

Evropská unie (dále „EU“) je rodina demokratických evropských států, které se zavázaly spolupracovat v zájmu zachování míru a prosperity. Není to stát, jehož cílem by bylo nahradit státy současné, ale je více než jakákoliv jiná mezinárodní organizace. EU je ve skutečnosti jedinečná. Její členské státy vytvořily společné instituce, na něž delegují část své suverenity tak, aby rozhodnutí o konkrétních otázkách společného zájmu bylo možné přijímat demokraticky na evropské úrovni. Tato sdílená suverenita se rovněž nazývá „evropská integrace“. EU jako celek nemá ovšem právní subjektivitu. Právní subjektivita je označení způsobilosti jednotlivce či celku vystupovat v právních vztazích, mít práva a povinnosti a nést z těchto zkušeností odpovědnost. Jedná se tedy o způsobilost k právům a povinnostem. Právní subjektivitu, tuto skutečnost, vlastní její předchůdce Evropské společenství.

EU nabízí řadu oblastí, ze kterých mohou členské státy EU čerpat finanční prostředky. Jednou z hlavních oblastí, kde je možnost čerpání finančních prostředků bez úroků a návratnosti, je oblast strukturálních fondů Evropské unie. Jedná se o zdroj, ze kterého jsou financovány projekty realizované v rámci Evropské unie členskými státy EU.

Existuje celá řada operačních programů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky. V diplomové práci jsem se zaměřila na Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který v současném období 2007-2013 patří mezi jeden z nejvíce využívaných OP EU. V rámci tohoto OP jsem navrhla žádost o dotaci z fondu EU a zhodnotila podmínky dostupnosti pro jednotlivé žádající subjekty a navrhla zlepšení čerpání finančních prostředků z fondů EU.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU A FONDY EVROPSKÉ UNIE 2007 - 2013

Regionální politika vznikla z důvodů velkých regionálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Základním principem regionální politiky je omezení a zamezení rozdílných poměrů v jednotlivých regionech, které vedou k utlačení rozvoje regionu. „Regionální problémy mohou být způsobeny celou řadou faktorů ekonomické i neekonomické povahy“.^[8] Jedná se o politiku, která je založena na principu solidarity a soudržnosti ke svým stávajícím i budoucím členům. „Regionální politika je soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů“.^[8] Svou charakteristikou ji lze řadit mezi komunitární neboli koordinovanou politiku.

V rámci EU působí na regionální úrovni 2 hlavní orgány, jejichž úkolem je poskytovat rady ostatním institucím v oblastech regionální politiky.

Evropský hospodářský a sociální výbor, který slouží jako spojka mezi Evropskou unií a jejími občany. Členy tohoto výboru jsou jednotliví vybraní zástupci hospodářské sféry a zástupci společností, kteří pomáhají např. v oblasti přijímání nových právních norem a hledat kompromisy mezi hospodářskými a sociálními skupinami. Dalším orgánem je Výbor regionů, jenž je označován jako reprezentant regionů EU. Nemá právní subjektivitu, tudíž radí a konzultuje s ostatními orgány EU. Pomoc těchto orgánů potřebují hlavně regiony, které jsou hospodářsky slabé, zaostávají v ekonomice, mají sociální problémy a mají zhoršené životní podmínky, tzn. poškozené životní prostředí. Pro období 2007 - 2013 je hlavním úkolem sociální a ekonomický růst a tvorba pracovních míst pro všechny regiony.

Tyto priority jsou založeny na třech cílech:

1. konvergence

- zlepšení životních podmínek a podpora aktivity, které vedou ke sblížení nejméně rozvinutých států a regionů EU,

2. regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

- zlepšování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů, toto je realizováno pomocí inovačních projektů a jedná se o regiony s DPH vyšším jak 75 % průměru EU,

3. evropská území spolupráce

- zesílení přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místní a regionálních prostředků.

„Společenství rozvíjí a uskutečňuje aktivity vedoucí k podpoře celkového harmonického vývoje a k posilování své hospodářské a sociální soudržnosti“.^[8]

„Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci“.^[4] Jsou určeny pro podporu hospodářského růstu, vzdělanosti a snižování sociálních rozdílů. EU uskutečňuje své cíle a priority v sedmiletých cyklech, ve kterých vždy členské země zpracovávají nové programové dokumenty.

Tabulka č. 1: Fondy EU v Programovacím období 2007 - 2013

Fondy	Programovací období 2007 - 2013
Strukturální fondy	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
	Evropský sociální fond
Fond soudržnosti (CF)	Ano
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	Ano
Evropský rybářský fond (EFF)	Ano
Komunitární programy	Ano
Fondy předvstupní pomoci	IPA
Fond solidarity (EUSF)	Ano
Finanční nástroje regionální politiky	Jaspers
	Jeremie
	Jessica

Zdroj: [4]

1.1 Charakteristika jednotlivých fondů EU

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Strukturální fondy jsou hlavním fiskálním nástrojem Evropské unie k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti. Prostředky z těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům, regionům potýkajícím se se strukturálními problémy a na podporu adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání. V současné době existují následující dva fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) - byl založen v roce 1975 a dodnes je objemem finančních prostředků největším fondem. Podporou rozvoje a strukturálních změn fond pomáhá odstraňovat zásadní problémy v zaostávajících regionech a v upadajících průmyslových oblastech. Financuje investice do infrastruktury, vytváření pracovních míst, podporuje místní rozvoj, zaměstnanost, malé a střední podnikání v problémových regionech, vědu a výzkum.
- Evropský sociální fond (ESF) - byl založen v roce 1960 a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti EU. Pomoc ESF je zaměřena na rozvoj lidských zdrojů a podporu nezaměstnané mládeže, dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně znevýhodněných skupin při integraci na trhu práce.

Fond soudržnosti (CF) byl založen v roce 1993 a je doplňkovým fondem, který stojí vedle Strukturálních fondů. Je to významný nástroj, který poskytuje finance na významné projekty, týkající se životního prostředí a infrastruktury. Možnost čerpat z tohoto fondu mají státy, jejichž HDP je nižší než 90% průměru EU.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Jedná se o finanční nástroj, který je součástí společné zemědělské politiky EU. V současné době nahradil Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond, který figuroval v přecházejícím programovacím období. Finanční prostředky slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti v zemědělství, potravinářství a lesnictví.

Komunitární programy

Komunitární programy slouží ke zlepšení spolupráce a řešení problémů mezi členskými i kandidátními státy v oblastech regionální politiky a hospodářské sociální soudržnosti. Programy slouží k financování z oblasti vzdělávání, malého a středního podnikání nebo např. dopravní infrastruktury.

Fondy předvstupní pomoci

IPA v současném programovacím období nahradil předcházejících 5 nástrojů, jedná se o PHARE, ISPA, Sapard, Předvstupní pomoc Turecku a CARDS. Hlavním úkolem tohoto fondu je pomoc při přípravě na členství v EU a zavádění legislativních norem a pravidel. Zaměřuje se na tyto oblasti:

- Přechodová pomoc,
- Regionální a příhraniční spolupráce,
- Regionální rozvoj,
- Rozvoj lidských zdrojů,
- Rozvoj venkova.

Fond solidarity (EUSF)

Tento fond byl založen za účelem pomoci při povodních. Podnět k tomu byly záplavy v roce 2002, které zasáhly i Českou republiku. Pomoc ze strany EU slouží jak členským státům, tak i státům přistupujícím. Úkolem je poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci.

Finanční nástroje regionální politiky

Tyto nástroje by měly pomoci při zavádění řádného řízení fondů. Jedná se hlavně o spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou a dalšími finančními institucemi.

JASPERS – „Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech“.^[4]

JEREMIE – „Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky“.^[4]

JESSICA – „Společná evropská podpora udržitelných investic do městských částí“.^[4]

Aby mohla být přidělena podpora ze strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti, je potřeba vytvoření tzv. regionů soudržnosti. Jedná se o základní statistické jednotky pro výpočet ukazatele HDP na obyvatele neboli NUTS II. Jsou to nomenklaturní jednotky, které v ČR nesou název sdružené kraje.

Obrázek č.1: Regiony soudržnosti

Zdroj: [20]

V ČR klasifikace NUTS byly provedena Českým statistickým úřadem, po dohodě s Eurostatem na základě usnesení vlády ČR č. 707/1998. Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS vstoupila v ČR v platnost dnem 1. ledna 2000, podchytila nově vzniklé územně správní uspořádání ČR.

1.2 Strukturální fondy EU a Česká republika 2007 - 2013

Strukturální fondy tvoří jádro regionální a strukturální politiky EU. Peníze jsou získávány na základě jasných cílů a priorit. „Základním účelem vytvořených strukturálních fondů je prostřednictvím rozvojových programů a projektů snižovat zaostalost znevýhodněných regionů včetně venkovských a zajisti v těchto oblastech vyrovnaný a udržitelný rozvoj“.^[8]

V programovacím období 2007 – 2013 může Česká republika z různých fondů získat přibližně 725 miliard korun (cca 26,69 mld. euro). Evropská unie financuje maximálně 85 % výdajů, český stát musí projekty spolufinancovat přibližně 132,83 miliardami.

„Do konce února evidovalo ministerstvo pro místní rozvoj 33 782 žádostí v hodnotě 806,5 miliardy korun“, prohlásil ředitel odboru Národní fond z ministerstva financí Jan Gregor.

[17]

Priority EU pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti definuje dokument Strategické obecné zásady Společenství, členské státy svoje priority definují v Národním rozvojovém plánu. Soulad těchto dokumentů představuje na území členského státu Národní strategický referenční rámec. Tento rámec vypracovává každá členská země EU. Jedná se o základní programový a strategický dokument, který obsahuje priority a opatření, na které se členská země během programového období bude soustředit. V tomto rámci nalezneme i strukturu čerpání fondů EU a popis jednotlivých OP.

„V budoucnosti se můžou přesunout také peníze mezi jednotlivými operačními programy. Dotace z oblastí, které dosud v čerpání příliš úspěšné nejsou, by tak umožnily plnit jiné priority. Česko může v nynějším rozpočtovém období získat z Bruselu až 26,7 miliardy EUR, což je v závislosti na kurzu kolem 700 miliard korun,“ uvedla ČTK.^[16]

1.3 Charakteristika operačních programů EU ČR

ČR využívá finančních prostředků z evropských zdrojů na základě schválených OP, které jsou vždy pro jednotlivé programovací období nové. Členské státy EU zřizují orgány a instituce, které se zabývají činnostmi směřujícími k zisku peněz z fondu EU. Tyto orgány dále poskytují finance příjemcům podpory, jedná se realizátory projektů.

„pro konkrétní tematickou oblast, který zpracovávají členské země EU“.^[4] „V OP jsou podrobně pospány cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období“.^[1]

Operační programy vznikly jako vyjednané strategické dokumenty mezi Evropskou komisí a jednotlivými členskými státy, které vychází z priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013 a odpovídají individuálním potřebám členského státu. Česká republika připravila pro období 2007 – 2013 celkem 24 operačních programů, které se dále dělí na tematické, regionální, programy pro Prahu a programy spadající pod cíl

Evropská územní spolupráce. Členská země si může s Evropskou komisí dohodnout jednotlivé operační programy. Jedná se o jakési mezistupně mezi výše uvedenými fondy a konkrétními příjemci finančními podpory v členských státech a regionech.

Na čerpání finančních prostředků z fondů EU se podílí několik subjektů. Tyto subjekty působí na úrovni národní – jsou společné pro všechny OP Národní orgán pro koordinaci, Monitorovací výbor NSRR, tzv. Řídící a koordinační výbor, Platební a certifikační orgán, auditní orgán, nebo na úrovni OP – určeny pouze pro jeden konkrétní OP.

Tematické OP, kterým byla přidělena finanční částka ve výši 21 271,1 mil. EUR

- OP Podnikání a inovace (podpora začínajícím podnikatelům, zkvalitnění poradenských služeb, výstavba a rekonstrukce zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie z obnovitelných zdrojů),
- OP Doprava (modernizace silnic I. třídy, výstavba obchvatů, rozvoj sítě metra v Praze, železniční a vnitrozemská vodní doprava, modernizace železničních koridorů),
- OP Životní prostředí (čistírny odpadních vod, sanace kontaminovaných lokalit, ochrana proti vodní a větrné korozi, solární systémy, tepelná čerpadla),
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost (profesní vzdělávání podporované zaměstnavateli, zprostředkování zaměstnání, poradenská činnost a rekvalifikace, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, podpora subjektů působících v sociálních oblastech),
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (viz dále),
- OP Technická pomoc (podpora publicity, monitorování – řízení implementace fondů EU v ČR),
- OP Výzkum a vývoj pro inovace (obnova a podpora výzkumných laboratoří, vybudování, rekonstrukce a rozšíření kapacit vědy a výzkumu),
- Integrovaný operační program (podpora eGovernmentu – elektronické veřejné správy, např. CzechPoint, zvýšení úrovně zdravotnického zařízení a zázemí, vybudování školicích středisek služeb zaměstnanosti apod.).

Regionální OP (ROP), kterým byla přidělena částka 4 659 mil. EUR

Těchto 7 OP je určeno regionům soudržnosti s výjimkou Prahy. Jedná se o programy, které se snaží zvýšit jednotlivou konkurenceschopnost regionů, urychlit jejich rozvoj a nalákat do oblastí investory. Jednotlivé regionální OP jsou zřízeny Regionální radou regionu soudržnosti, která je jeho řídicím orgánem. Na výše uvedené OP je vyhrazeno z fondů EU 4,6 miliard dolarů. Pro Prahu byly speciálně zřízeny 2 OP – OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita.

- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Střední Čechy,
- ROP NUTS II Střední Morava.

OP - Praha, kterým byla přidělena finanční částka 372,4 mil. EUR

- OP Praha Konkurenceschopnost,
- OP Praha Adaptabilita.

Evropská územní spolupráce

Programy přeshraniční spolupráce jsou určeny příhraničním oblastem. Oba sousední přeshraniční regiony se zaměřují na stejný OP, ale řídicí orgán je jen v jedné z oblastí.

- OP přeshraniční spolupráce ČR – Polsko,
- OP přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko,
- OP přeshraniční spolupráce ČR – Slovenská republika,
- OP přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko,
- OP přeshraniční spolupráce ČR – Sasko,

- OP Mezuregionální spolupráce,
- OP Nadnárodní spolupráce,
- ESPON 2013 (podpora výzkumu v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje),
- INTERACT II (jedná se o tzv. servisní program, což znamená, že žadatelé z něj nemohou čerpat po celou dobu programovacího období 2007 - 2013).

„Subjekty v České republice budou moci využít i finanční pomoci z komunitárních programů a grantů Evropské komise,“ připomíná specializovaný magazín Euractiv.^[17]

Naše členství v Evropské unii umožnilo možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU. V současném programovacím období 2007 - 2013 jich EU nabízí 8, kdy strukturální fondy se dále dělí na Evropský sociální fondy a Evropský fond regionálního rozvoje a finanční nástroje politiky nabízejí 3 fondy - Jaspers, Jeremie a Jessica. Z mého pohledu Česká republika, respektive žadatelé, již z části přišla na to, jak žádost o granty a získat co největší množství finančních prostředků, avšak stále se zde objevují mezery v čerpání a my, jako ČR, neumíme zatím zcela využít dostatečně této možnosti nenávratné dotace.

2 OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

V ČR začalo první výzvy k předkládání projektových žádostí o finanční dotace vyhlašovat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen „MŠMT“) současně s jednotlivými kraji na jaře roku 2008.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „OP VK“) spadá do kompetencí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy konkrétně pod Odbor řízení strukturálních fondů EU. Jedná se o tematický OP, z něhož je možnost čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu.

OP VK je zaměřen především na oblasti rozvoje lidských zdrojů, vzájemné spolupráce mezi těmito subjekty a podporuje další vzdělávání. Je zaměřen na zlepšení kvality vzdělání na úrovni základních, středních a vysokých školách a univerzitách.

„Globálním cílem OP VK 2007-2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji“.^[14]

K naplnění globálního cíle je zapotřebí splnění cílů průběžných:

- Rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů pro zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.
- Zkvalitnění vysokoškolského vzdělávání – jedná se o zkvalitnění výuky v oblastech vzniku nových oborů.
- Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, k zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek.
- Posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.

- Vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení.
- Zvýšení nabídky dalšího vzdělávání prostřednictvím dotací, které umožní školám a organizacím zabývat se dalším vzděláváním, jeho ucelenou strukturou prostřednictvím např. kurzů a školení.

V rámci OPVK rozlišujeme 2 typy projektů, jedná se o:

Individuální projekty se předkládají na základě výzev, jež vyhlašuje MŠMT. Tyto výzvy jsou zaměřeny na prioritní osy 1, 2, 3 a 4. V rámci tohoto projektu ještě individuální projekty lze rozdělit na individuální projekty národní - ty jsou realizovány na celém území ČR, a individuální projekty ostatní, které jsou zaměřeny jen na určitou geografickou oblast na území ČR.

Grantové projekty se předkládají na základě globálních grantů, které vyhlašují jednotlivé kraje ČR a spadají do prioritní osy 1 a 3. Jejich realizace probíhá na daném vybraném příslušném území kraje. Grantový projekt trvá nejdéle 3 roky.

Níže uvedené subjekty mohou v rámci OP VK podávat žádost o podporu, jedná se o:

- „ústřední orgány státní správy (včetně jejich přímo řízených organizací),
- kraje,
- města a obce,
- školy a školská zařízení (včetně vyšších odborných škol a vysokých škol),
- sdružení asociace škol,
- zaměstnavatelé,
- profesní organizace zaměstnavatelů a zaměstnanců, podnikatelů,
- profesní organizace odborové, zaměstnanecké, zaměstnavatelské a oborové,
- organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství,
- organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže,

- instituce poskytující poradenství pro oblast dalšího vzdělávání,
- instituce vědy a výzkumu,
- vývojová a inovační centra,
- nestátní neziskové organizace a zdravotnická zařízení“.^[14]

V současném programovacím období je OP VK poskytnuta finanční částka ve výši 829 mil. EUR (asi 51,2 mld. Kč) ze zdrojů EU a ze státních zdrojů jeto 330 mil. EUR (asi 9,2 mld. Kč).

„Částka na informovanost a propagaci OP VK na léta 2007 až 2015 je 9,37 miliónu eur,“ sdělil deníku Právo mluvčí resortu Ondřej Gabriel“.^[14] To je zhruba 260 miliónů korun.

2.1 Prioritní osy a oblasti podpory OP VK

Každý OP je rozdělen podle příslušných prioritní osob a oblasti podpor. Je tomu i tak u OP VK. Prioritní osou rozumíme „základní oblastí rozvoje, jejichž realizací jsou naplňovány specifické cíle, jsou definovány jako tzv. prioritní osy“.^[1] V případě oblastí podpory se jedná o nejnižší úroveň zaměření OP. Jedná se o „konkrétní opatření popisující přesné aktivity a činnosti, na které lze žádat o finanční prostředky z fondů EU“.^[1] OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost je rozdělen na následující prioritní osy a oblasti podpory:

Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání

„Tato prioritní osa je zaměřena na podporu prvního specifického cíle OP VK, kteří řeší rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání“.^[2] Vzdělávání je založeno na rovném přístupu a zajištění kvality ve vzdělávání pedagogických pracovníků. Taktéž jsou podporováni všichni, kteří do vzdělávacího systému teprve vstupují. Globálním cílem je „rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů garantujících uplatnitelnost na trhu práce zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání“.^[4]

Specifické cíle prioritní osy 1:

1. Zvyšování kvality počátečního vzdělávání,
2. Zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
3. Zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Je kladen důraz na 4 oblasti podpory prioritní osy 1:**Prioritní osa 1.1 - Zvyšování kvality ve vzdělání**

Cílem je nalezení nových a motivačních cest k učení. Aktivitou, která by měla k tomuto pomoci, je tvorba školních vzdělávacích programů a jejich realizace v praxi. Je kladen důraz na osobitý vývoj žáka či studenta, na jeho tvořivost a potřeby.

Prioritní osa 1.2 - Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem je zajištění rovných příležitostí ke vzdělání bez ohledu na postižení, sociálního znevýhodnění či ekonomického postavení ve společnosti. Jedná se o podporu aktivit, které umožňují individuální přístup dle potřeb žáků a studentů sociálně znevýhodněných.

Prioritní osa 1.3 - Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Hlavním cílem je podpora pedagogických pracovníků a pracovníků škol a školských zařízení. Důležité je, aby pedagogové byli schopni ovládat sami sebe, pak teprve mohou své dovednosti přenášet na žáky a studenty. Buduje se snaha o vytvoření motivujícího prostředí pro další vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Prioritní osa 1.4 - Zlepšení životních podmínek pro vzdělávání na základních školách

Cílem je dlouhodobě podporovat aktivity, které jsou nejslabším článkem počátečního vzdělávání v ČR. Jedná se o rozvoj znalostí, schopností a dovedností v oblasti cizích

jazyků, matematiky, přírodních věd, informačních technologií apod. Taktéž je podporován profesní a odborný růst pedagogických pracovníků, aby byli tyto schopnosti dále předávat svým svěřencům.

Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

„Prioritní osa 2 naplňuje druhý specifický cíl OP VK a je zaměřena na modernizace terciárního vzdělávání, včetně zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání“.^[4] Terciární vzdělávání se v současné době stalo dostupné široké veřejnosti.

Globálním cílem prioritní osy 2 je „inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek“.^[4]

Specifické cíle prioritní osy 2:

1. Zkvalitnění vzdělávání na vyšších odborných školách.
2. Zvýšení kvality a prohloubení diverzifikace vysokých škol s důrazem na požadavky znalostní ekonomiky.
3. Zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoje včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků a využití vhodných motivačních a propagačních nástrojů.
4. Posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy.

Je kladen důraz na 4 oblasti podpory prioritní osy 2:

Prioritní osa 2.1 - Vyšší odborné vzdělávání

Oblast podpory je zaměřená především na modernizace a zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání. Hlavním úkolem je obnova a propracovanost stávajících

vzdělávacích programů a vznik nových. Je snaha o propojení s požadavky současných zaměstnavatelů na trhu práce.

Prioritní osa 2.2 - Vysokoškolské vzdělávání

Cílem této podpory je modernizace a rozvoj vysokoškolského vzdělávání a také nabídka studijních programů a oborů, které jsou pro studenty atraktivní a které v současné době budou naplňovat poptávku po zaměstnancích v určitých oborech. Je kladen důraz na zaměstnávání čerstvých absolventů a jejich další vzdělávání.

Prioritní osa 2.3 - Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji

Tato oblast podpory je zaměřena na zkvalitnění atraktivity a podmínek pro pracovníky výzkumu a vývoje. Činnosti v této oblasti podporují rozvoj lidských zdrojů, snahou je dostatečná motivace těch, kteří chtějí ve vědě a výzkumu pracovat, aby neopouštění následně tuto oblast. Globálním cílem je „Zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoje včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků a využití vhodných motivačních a propagačních nástrojů“. ^[4]

Prioritní osa 2.4 - Partnerství a síť

Cílem této oblasti je spolupráce mezi subjekty, jež podporují vzdělávání, vědu a výzkum, lidské zdroje. Velký důraz se klade na společné projekty, utváření partnerství a spolupráce. Globálním cílem je „Posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy“. ^[4]

Prioritní osa 3 - Další vzdělávání

Tato oblast se zabývá neustálým vzděláváním v průběhu života. Co jsme se naučili dnes, zítra už je málo. V ČR je další vzdělávání v současné době na nižší úrovni než v ostatních zemích EU. Nejvíce se projevuje v rekvalifikaci nezaměstnaných, evidovaných na úřadu práce. Globálním cílem této osy je „Posílit adaptabilitu a flexibilitu lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.

V prioritní ose 3 se objevují tyto oblasti podpory:

Prioritní osa 3.1 - Individuální další vzdělávání

V současném stavu na trhu práce neustále roste poptávka po vzdělané pracovní síle. Důraz je kladen na vzdělávání jednotlivce, na jeho schopnosti a dovednosti. Globálním cílem je „usnadnění individuálního přístupu obyvatel ČR k dalšímu vzdělávání a zvýšení jejich motivace k celoživotnímu učení“.^[4]

Prioritní osa 3.2 - Podpora nabídky dalšího vzdělávání

Tato oblast je zaměřena na činnosti, jež slouží ke zlepšení kvality a rozsahu nabídky v oblastech dalšího vzdělávání. Globálním cílem je „Prohloubení nabídky dalšího vzdělávání a posílení informovanosti o nabídce dalšího vzdělávání“.^[3]

Prioritní osa 4a - Systémový rámec celoživotního učení

Prioritní osa 4b - Systémový rámec celoživotního učení (cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

Cílem těchto os je „realizace národních systémových aktivit dotýkajících se všech výše uvedených věcných priorit, a to na území celé ČR včetně území hlavního města Prahy“.^[3] Jedná se o podporu a financování aktivit podporujících budování systému v rámci počátečního, terciárního i dalšího vzdělávání. Prioritní osa 4a se podílí na systémové aktivitě programovou v regionech Konvergence a prioritní osa 4b se podílí na systémových aktivitách programu v regionech Regionální konkurence schopnost a zaměstnanost. Globálním cílem obou os je "vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení“.^[4]

V prioritních osách 4a a 4b jsou uvedeny 3 oblasti podpory:

Prioritní osa 4.1 - Systémový rámec počátečního vzdělávání

Tento systémový rámec je zaměřen na dokončení a osvětlu reformy prostřednictvím podpory a vzniku nových vzdělávacích programů, jehož cílem je rozvoj a podpora práce

s žáky a učiteli pomocí systému monitorování a hodnocení. Globálním cílem je „vytvoření systému podporujícího zvýšení kvality počátečního vzdělávání“.^[4]

Prioritní osa 4.2 - Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Cílem této podpory je vytvoření rámce, pomocí kterého budou podpořeny řešení v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje v ČR. Globálním cílem je „vytvoření systémového a institucionálního rámce pro oblast terciárního vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů ve výzkumné a vývojové činnosti“.^[4]

Prioritní osa 4.3 - Systémový rámec dalšího vzdělávání

Do tohoto rámce spadá celá řada aktivit, které vedou k vybudování uceleného systému s přesně vymezenými kompetencemi a odpovědností jednotlivých institucí. Jedním z hlavních cílů je propojení systému počátečního a dalšího vzdělávání a vytvoření systému celoživotního učení. Globálním cílem je „dokončení ucelené koncepce, systémového a institucionálního rámce dalšího vzdělávání a zajištění jeho propojení s počátečním vzděláváním“.^[4]

Prioritní osa 5a - Technická pomoc (cíl Konvergence)

Prioritní osa 5b - Technická pomoc (cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

Tyto prioritní osy jsou zaměřeny a podporují řízení a realizace OP VK, pomocí kterých jsou financovány jednotlivé činnosti. Prioritní osa 5a podporuje aktivity programu v regionech Konvergence a prioritní osa 5b podporuje aktivity v regionech Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Globálním cílem těchto os je „dosažení úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu“.^[4]

V prioritních osách 5a a 5b jsou formulovány 3 oblasti podpory:

Prioritní osa 5.1 - Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu

V rámci této podpory bude zajištěna komplexní podpora Řídícímu orgánu programu a všem subjektům, které spolupracují v rámci řízení, kontroly a hodnocení a hodnocení programu. Globálním cílem je „Zjištění efektivního řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu, včetně dostatečné administrativní kapacity subjektů implementačních struktur“. [4]

Prioritní osa 5.2 - Informovanost a publicita programu

V rámci této podpory se bude realizovat kampaň, která zajistí širokou publicitu programu, který je zaměřen na příjemce a cílové skupiny programu. Výše uvedené musí vycházet z Komunikačního plánu OP VK. Globálním cílem je „zjištění informovanosti žadatelů, příjemců a cílových skupin programu“. [4]

Prioritní osa 5.3 - Absorpční kapacita subjektů implementujících programů

Tato oblast je zaměřena na podporu všech potenciálních příjemců, pomoci se jim připravit, realizovat a řídit předložené projekty. Globálním cílem je „zvýšení absorpční kapacity subjektů pro získání prostředků ze strukturálních fondů“. [4]

V rámci OP VK jsem se zaměřila na výzvu vyhlášenou Moravskoslezským krajem v minulém roce. Vyhlášovatelem je Moravskoslezský kraj a jedná se tudíž o grantový projekt. OP VK je v tomto programovém období 2007 - 2013 poskytnuta z evropského rozpočtu částka 51,2 mld. Kč a ze státního rozpočtu ČR částka 9,2 mld. Kč. Z tohoto konstatování lze tvrdit, že ČR poskytne zhruba 1/5 financí v rámci OP VK. Výzva vyhlášená Moravskoslezským krajem je zaměřena na Prioritní osu 1 - Zvyšování kvality ve vzdělávání, oblast podpory 1.1 - Počáteční vzdělávání. Z mého pohledu si myslím, že částka, která je z rozpočtu ČR poskytnuta na tuto oblast, by mohla být vyšší, neboť je nutno stále a dokonaleji podporovat vzdělávání a vzdělanost na území ČR.

3 PROJEKTY REALIZOVANÉ NA ÚZEMÍ MĚSTA HAVÍŘOVA V RÁMCI OP VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Na začátku roku 2009 zpracovali spolu se školami a poradenskou společností zaměstnanci Magistrátu města Havířova 3 žádosti z OP VK. Rozpočet pro tyto projekty činil skoro 40 milionů Kč. Všechny žádosti byly schváleny a finanční prostředky z této dotace jsou použity pro rozvoj kvality vzdělávání, díky níž se realizují nebo již realizovaly nové učebny, interaktivní materiály a další pomůcky. Do těchto projektů jsou zapojeni jak žáci a učitelé základních škol na území města Havířova, zaměstnanci magistrátu, tak i rodiče žáků.

V rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost byly na území města Havířova zahájeny 3 projekty, které jsou realizovány v rámci druhého kola výzev vyhlášených Moravskoslezským krajem k předkládání žádostí o finanční podporu z OP VK. Všechny tyto projekty spadají do prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání.

3.1 E-Grow

Neboli celým názvem Elektronizace vzdělávání, včetně tvorby a následné implementace nových výukových materiálů v základních školách na území města Havířov. Projekt byl předložen do prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání, oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání. Projekt byl zahájen 4.12.2009 a bude ukončen 30.6.2012. Celkové náklady projektu činí 11 332 760,40 Kč.

Obsahem projektu je elektronizace výuky a vytvoření sítě e-learnigu, kdy budou vytvořeny pilotní výukové programy, které budou následně šířeny prostřednictvím sítě internet a to buď v textové, nebo video podobě.

Hlavním cílem je modernizace a zefektivnění výuky, podpora rozvoje a zkvalitnění výuky na základních školách zřizovaných statutárním městem Havířov, prostřednictvím zavedení nových výukových metod a forem.

Rámcové cíle jsou tvořeny těmito 4 body:

- podpora rozvoje vzdělávacích aktivit se zaměřením na žáky ZŠ,
- podpora rozvoje dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- zavádění nových forem metod výuky,
- podpora vzniku nových partnerství mezi školami za účelem přenosu informací.

Konečnou cílovou skupinou jsou žáci základních škol na území města Havířova, pedagogičtí pracovníci, kteří s těmito žáky pracují a vedoucí pracovníci základních škol na území města Havířova. Struktura této skupiny je velmi různorodá, poněvadž se jedná o žáky 1. - 9. tříd ZŠ, je tudíž nutno volit mnohdy zcela zásadně rozdílné formy přístupu. Celkem se má projektu zúčastnit 17 havířovských škol, tj. celkově 6 435 žáků, z tohoto na prvním stupni jich je 2 790 a na druhém 3 625 žáků.

Důležitým faktorem, který se objevuje realizaci projektu, jsou jeho rizika, které nemusí vést k úspěšnému konci, jedná se o:

1. nedostatečné personální zajištění projektu,
2. problémy s dodavatelem,
3. nedodržení podmínek globálního grantu,
4. zvýšení cen služeb, vybavené - nedostatečné finanční zajištění projektu,
5. nepřidělení dotace,
6. nedodržení monitorovacích ukazatelů projektu,
7. politická nestabilita.

Do projektu je přímo zapojeno celkem 9 partnerů, kteří se podílejí na realizaci následujících aktivit:

1. Zlepšování podmínek pro využívání ICT – Vytvoření a provoz školského portálu, včetně vybudování struktury e-learningu,
2. Efektivní práce s informacemi,

3. Tvorba nových výukových materiálů a jejich bezprostřední přenos do praxe,
4. Podpora škol v oblasti evaluace, nabídka evaluačních nástrojů.

„Celá vyspělá Evropa trpí v současné době nedostatkem absolventů ICT oborů. V blízké budoucnosti se očekává, že tento deficit ještě významně vzroste. Proto je třeba maximálně metodicky i jinak podporovat počítačovou gramotnost, a to už od základní školy“, říká ministryně školství Miroslava Kopicová. ^[18].

S realizací projektu se uskuteční 3 výběrová řízení zaměřené na pořízení materiálně technického zajištění projektu (počítače, tiskárny, kopírky, interaktivní tabule, apod.), vytvoření portálu a zajištění jeho provozu a nastavení systému evaluace.

Důležitým prvkem při realizaci projektu je dodržení podmínek publicity. V rámci podpory publicity tohoto projektu budou pořízeny plakáty, letáky, prezentace projektu na internetových stránkách, tiskové a mediální zprávy, informační akce (workshopy), propagační předměty (např. trička, kšiltovky, propisky, bloky, apod.). Prvky publicity budou dodrženy u dalších dvou projektů.

3.2 Stejná šance

Projekt zkráceně Stejná šance neboli celým názvem Nastavení systému podpory rozvoje rovných příležitostí v základních školách na území města Havířov. Projekt byl předložen do prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání, oblasti podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Projekt byl zahájen 4.12.2009 a datum ukončení 30.6.2012. Celkové způsobilé výdaje projektu jsou ve výši 23 050 500,16 Kč.

Projekt je zaměřen a podporu rozvoje vzdělávání žáků základních škol se speciálními vzdělávacími potřebami na území města Havířova s důrazem na jejich sociální integraci a na podporu jejich začlenění do vzdělávacího procesu a udržení se v něm. Zároveň zde je zásadní prvek, který řeší prevenci předčasných odchodů ze systému vzdělávání a motivaci těchto skupin při dalším vzdělávání, respektive pro jejich zapojení do pracovního života. V rámci realizace projektu dojde k zasíťování všech 17 základních škol na území města

Havířova, z nichž 8 je do projektu zapojených v rámci institutu partnerství, což předpokládá jejich přímé zapojení do přípravy a realizace dílčích aktivit (např. systém spolupráce a komunikace, rozvoj ICT dovedností žáků, vytvoření studoven pro žáky se sociálním znevýhodněním, organizace volnočasových kurzů, zlepšování organizačních forem výuky, biofeedback, a další).

V tomto projektu je nastaveno 10 klíčových aktivit, které mají být v průběhu 2,5 let zrealizovány. Jedná se např. o nastavení systému spolupráce, komunikace a motivace, rozvoj ICT dovedností žáků, zřízení studoven pro žáky se sociálním znevýhodněním, organizace volnočasových kurzů pro žáky, sdílení školního psychologa, zřízení biofeedback centra a další.

S realizací projektu jsou spojeny určité rizika:

- nedostatečné personální zajištění projektu, fluktuace,
- problémy s dodavatelem,
- nedodržení podmínky globálních grantů,
- zvýše cen služeb, vybavení – nedostatečné finanční zajištění projektu,
- nepřidělení dotace,
- nedodržení monitorovacích ukazatelů projektu,
- změna politické situace.

Výběrová řízení, která v rámci projektu se uskutečňují, jsou zaměřena na pořízení vybavení (počítače, tiskárny, scannery, kopírky, apod.), na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků a na zajištění volnočasových motivačních kurzů.

3.3 DVPP pro Havířov

Tento projekt je celým názvem Vznik centra DVPP na území města Havířov - Zvyšování kompetencí a dovednosti pedagogických pracovníku. Byl zahájen 4.12.2009, datum ukončení projektu je 30.06.2012. Cílem je navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnanost, zvyšování významu základního a odborného vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce a neustále zlepšování

dovedností vzdělávacích pracovníků. Je zaměřen na zvýšení efektivity a kvality vzdělávání pedagogických pracovníků, kdy jeho cílem je zvýšení jejich kompetencí a dovedností. Hlavním cílem je zvýšení dostupnosti, kvality a atraktivity nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky ZŠ. Klíčové aktivity:

- podpora sociální dovednosti,
- specializované vzdělávání,
- podpora využití moderních nástrojů ve výuce,
- zvyšování využití lektorského potenciálu,
- zajištění materiálně-technického vybavení výuky.

Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci a vedoucí pracovníci základních škol zřizovaných žadatelem. Celkový počet pedagogů základních škol na území města činí 896. U těchto pedagogů je potřeba klást důraz na jejich psychický stav, jejich osobnostní rozvoj. Celkové náklady projektu činí 5 918 604,96,- Kč.

V rámci tohoto projektu se uskuteční dvě výběrová řízení a to na přízemí vybavení učebny pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a zajištění realizace vzdělávacích aktivit pro pedagogy.

Městu Havířov se úspěšně daří realizovat výše uvedené projekty a v budoucnu chtějí realizovat další projekty v rámci OP VK. Dle mého názoru je velmi pozitivní, že se snaží rozvíjet vzdělání a vzdělanost na území města a snaží se podporovat nové aktivity.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VLASTNÍ NÁVRH ŽÁDOSTI O DOTACI Z OP VK

Projektová žádost musí být zpracována v souladu s podmínkami OP a předkládá se ve stanoveném termínu, tzn. v době výzvy. U některých OP stačí zažádat jen tzv. registrační žádosti nebo žádosti plné. Registrační žádost obsahuje pouze základní informace o žádajícím subjektu, pokud ji odpovědný orgány přijme, pak žadatel plněnu tzv. plnou verzi.

Projekt je „konkrétní ucelený podrobně rozpracovaný projektový záměr, který je součástí projektové žádosti“.^[1] Jedná se o seskupení a shromáždění aktivit, jejichž cílem je dosažení stanoveného a jasně definovaného cíle, který je omezen výší rozpočtu a časem. Projekt lze definovat také jako „řadu aktivit se stanovenými cíli, které vedou ke konkrétnímu výsledku v daném časovém rámci, nebo např. jako časové omezené úsilí, jehož cílem je vytvořit jedinečný produkt či službu.“^[4]

Důležitým prvkem pro přípravu a realizaci projektu je ucelený systém orgánů. V tomto případě se jedná o řídicí orgány, monitorovací a kontrolní orgány, které budou pracovat s financemi a prostředky EU.

Aby mohla být žádost o grant z OP podána, musí se zakládat na výzvě. Výzvu podává řídicí orgán příslušného programu. Žádosti o dotace jsou přijímány ve stanoveném termínu. Výzvy jsou zveřejněny v tisku a na internetových stránkách. Náležitosti výzvy: číslo, název programu, prioritní osy, oblastní podpory, místo předložení projektové žádosti, den, datum, hodinu, do kdy je nejpozději nutno žádost předložit, odkaz o podrobnějších informacích, adresy a kontakty odpovědných orgánů. Je zveřejněn i přesný výčet oprávněných žadatelů a oblastí podpory.

4.1 Žadatel projektu a jeho zkušenosti

Praktická část diplomové práce je zaměřena na návrh žádosti o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „žádost“). Žádost je vypracovaná na základě 2. kola výzvy pro grantové projekty, která byla vyhlášena Moravskoslezským krajem dne 30. ledna 2009 a ukončena byla dne 13. března 2009. Výzva byla zaměřena na prioritní osu 1 Počáteční vzdělávání, oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání.

Projekt má název „Rozvoj dovedností a znalostí žáků základní školy v oblasti environmentálního vzdělávání a jazykových schopností na základní škole“. Žadatelem je Základní škola Havířov-město Žákovská 1/1006 okres Karviná (dále jen „ZŠ Žákovská“), která je příspěvkovou organizací města Havířova.

V současné době se škola nejvíce zaměřuje na rozšířenou výuku hudební výchovy, ale podporuje své žáky v oblastech informační technologie, jazykové dovednosti, ekologie a environmentálního vzdělávání.

Environmentální vzdělávání svých žáků ZŠ Žákovská podporuje zejména na první stupni v předmětu Člověk a jeho svět, kde vytváří vztah a ohleduplnost k přírodě. Konají vycházky do přírody, pořádají besedy a navštěvují výstavy a galerie věnující se této oblasti. V oblasti jazykového vzdělávání v rámci anglického jazyka, který se začíná vyučovat již na prvním stupni ve třetím ročníku, si škola klade za cíl „vytvářet předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa a připravovat žáky k praktickému užívání jazyka (např. k možnosti práce v zahraničí)“.^[9] Pedagogové se snaží seznámit žáky, jak s mluvenou, tak i písemnou formou, organizují konverzace. V rámci německého jazyka se jedná především o odstranění stereotypu a negativního pohledu na našeho nejbližšího souseda, pořádají výlety do německy mluvících zemí. Propojují a procvičují jak mluvenou, tak i písemnou formu tohoto jazyka.

Žadatel v souladu s legislativními požadavky vytvořil vlastní Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), což je zásadní dokument pro fungování školy a plní obdobou funkci jako například strategické dokumenty měst. Vytvořit dokonale provázaný a zajímavý ŠVP je jeden velký projekt, který vyžaduje velmi systémový přístup, aby jim stanové aktivity zaměřené na rozvoj lidských zdrojů byly pro cílovou skupinu, kterou jsou žáci ZŠ Žákovské, zajímavé. ŠVP se následně člení podle jednotlivých oblastí a předmětů, kdy každý z nich je ve své podstatě samostatná aktivita, která je svázána s ostatními a ty se pak znovu stýkají v celek. ZŠ Žákovská jeho prostřednictvím a v souladu se svým posláním a účelem zřízení rozvíjí aktivity zaměřené na rozvoj lidských zdrojů. Dodatečně ZŠ Žákovská realizuje dílčí projekty, které mohou tuto školu posunout dále a rozvinout její nabídku vzdělávacích služeb. ZŠ Žákovská se podílela na projektech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání, který je zaměřený na rozvoj ICT gramotnosti pedagogických pracovníků a na pořízení software pro účely výuky. Pedagogičtí pracovníci dále vzájemně spolupracují na školních projektech. V práci s cílovými skupinami, mezi něž patří i žáci ZŠ Žákovská, má škola

dlouholeté zkušenosti. Při svém založení v roce 1964 měla škola 732 žáků, v současné době sčítá 430 žáků, kteří studují ve 20 třídách. Ve škole se nachází 4 učebny cizího jazyka, 3 učebny informatiky, odborná učebna fyziky, chemie, zeměpisu, přírodopisu, společenských věd a 3 učebny hudební výchovy. Dále škola nabízí informační centrum a dílny v rámci výuky pracovní výchovy. „V suterénu školy byl vytvořen sálek (130 míst), který kromě pěveckých akcí využíváme k promítání, besedám, přednáškám, besídkám a k práci videoklubu“.^[21] Také vlastní školní knihovnu. Žákům ve studiu pomáhá výchovná poradkyně, sociální pedagog a metodik prevence.

4.2 Popis projektu

Hlavní cílem projektu je podpora rozvoje a zkvalitnění výuky na ZŠ Žákovská, což koresponduje s obsahem projektu, kterým je rozvoj znalostí, schopností, dovedností a kompetencí žáků v oblasti environmentální výchovy a na to navazující prohloubení cizojazyčných znalostí a aplikace na praktické využití a mezioborové vazby. S tím souvisí rozšíření a zkvalitnění technického vybavení, užívání interaktivních pomůcek, vytváření nových studijních mefitických materiálů EVVO, výukových textů a to v českém a následně pak v anglickém případně německém jazyce. Zaměření projektu je v souladu s obsahem hlavního cíle OP VK v oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání. Projekt se systémově věnuje zvyšování kvality základního školství a navazuje na žadatelem již realizované aktivity. Dílčími cíli projektu je podpora rozvoje vzdělávacích aktivit se zaměřením na žáky ZŠ, zavádění nových forem a metod výuky a podpora vzniku nových partnerství mezi školami za účelem přenosu informací.

Projekt reaguje na současné trendy ve výuce, které kladou důraz na vybrané aspekty vzdělávání, mezi něž patří i výuka v oblasti EVVO a jazyků. ZŠ Žákovská se v posledních letech profiluje jako škola zaměřená na environmentální vzdělávání. Národním, evropským i světovým cílem je zkvalitnění výuky ve všech stupních vzdělávacího systému. V průběhu plnění projektu škola navázání vztah se zahraničními partnery, školami, které taktéž se snaží o rozvoj vzdělávání v oblasti jak jazykové tak i environmentální. ZŠ Žákovská klade svůj důraz v současné době převážně na rozvoj hudební výchovy. V budoucnu ovšem díky tomuto projektu chce svůj vzdělávací okruh rozšířit jak o environmentální vzdělávání tak samozřejmě i o jazykové spektrum.

Cílovou skupinou jsou žáci školy, kteří se budou podílet na hlavních i dílčích aktivitách. Skupina je různorodá, neboť sčítá široké spektrum žáků hlavně z hlediska věku, protože projekt je zaměřen jak na žáky prvního stupně (1. - 5. třída), tak i a žáky stupně druhého (6. - 9. třída). Je tudíž nutné volit rozdílný přístup ve výuce. Cílová skupina sčítá 430 žáků, samozřejmě do této cílové skupiny řadíme i pedagogy a pracovníky vyučující cizí jazyk a EVVO, kteří mají snahu o dlouhodobý pozitivní rozvoj svých žáků. Do projektu budou zařazeny i další subjekty v oblasti vzdělávací, jedná se především o organizace, kterých se bude týkat výstup projektu. Výstup projektu a celková prezentace bude směřována vůči ostatním školám a vzdělávacím institucím.

Zapojení cílové skupiny a partnerů do projektu je důležité a především zásadní pro zdárné fungování a výstup projektu. Hlavním účelem projektu je rozvoj žáků v oblasti EVVO, jazyků a částečně i ICT. Výuka bude realizována v budovách škola, v přírodních interiérech i exteriérech, v odborných učebnách i v zahraničí. Škola plánuje vybudovat ekoučebnu, rozšířit dosavadní jazykovou učebnu a tzv. venkovní učebnu, která bude sloužit pro výuku EVVO, na které lze pěstovat rostliny, zeleninu či ovoce. Z řad pedagogů to není motivace jen týkající se finanční stránky, ale také o navázání snadnějšího a bezprostředního vztahu se svými žáky.

Celkovým přínosem pro cílovou skupinu definovanou výše je ten, že žáci budou zapojeni do environmentální a ekologické problematiky již od první třídy a současně budou rozšířeny jejich jazykové znalosti od 3. třídy. Je také kladen důraz na propojení tohoto vzdělávání do dalších předmětů, které ve škole vyučují. Škola si klade za cíl zveřejnit tyto dvě oblasti i na své webové stránce, ať žáci, ale i ostatní zájemci, se mohou danou problematikou zabývat kdykoliv a kdekoliv. Svou různorodostí z hlediska věku zasáhne tato skupina široké spektrum zájemců. Budou tak podporovat a dále rozvíjet sociální vazby. Pedagogičtí pracovníci mají tím pádem možnost se podílet na vzdělávacím programu školy, podílí se na kulturním a osvětovém rozvoji svých žáků a budoucí generace, ale také v jejich případě jde o zvýšení své finanční stránky.

V rámci realizace projektu se můžeme setkat s celou řadou rizik, jedná se např. o:

1. Nedostatečné personální zajištění projektů, spolupracovníků a zaměstnanců
2. Nezájem ze strany žáků
3. Problémy s dodavatelem

4. Nedodržení monitorovacích ukazatelů projektu
5. Nedostatečné finanční zajištění projektu, nepřidělení dotace
6. Nezáměr o výstupy projektu u ostatních organizací.

Aby projekt byl úspěšně zakončen, je nutno minimalizovat výše uvedené rizika. Riziko 1 lze v rámci personálního zajištění školy zcela vyloučit. Škola disponuje s kvalitním personálním zajištěním. Pedagogové jsou schopni poskytnout kvalitní práci a nabídnout své znalosti svým svěřencům.

Riziko 2 lze také z velké části minimalizovat. Žáci budou v těchto oblastech vzdělávání v rámci školního vzdělávacího programu, budou realizovat vycházky do přírody, pořádat výlety, jak na území ČR, tak v zahraničí. Z tohoto důvodu dokážu tvrdit, že žáci změnu výuky přivítají a spolupráce bude nad míru očekávání velmi dobrá.

Riziko 3 se vyskytuje velmi často, avšak minimalizovat riziko je potřeba výběrem kvalitního dodavatele. Ze strany dodavatelů je nejlépe vybrat někoho, kdo se školou spolupracuje již delší dobu a jeho výsledky pro školu jsou pozitivní.

Riziko 4 je eliminováno nastavením reálných ukazatelů, které odpovídají zaměření projektu.

Riziko 5 v tomto riziku počítá žadatel s možností, že některé aktivity bude muset hradit sám ze svého rozpočtu.

U rizika 6 lze předpokládat, že se bude jednat o atraktivní spolupráci s dodavatelem, a proto je snaha toto riziko minimalizovat.

Škola počítá s tím, že v těchto oblastech bude vyučovat i nadále po ukončení projektu. Bude nadále spolupracovat s externími spolupracovníky. Všechny aktivity bude dlouhodobě udržovat, aktualizovat data, vytvářet nové textové podklady pro tyto oblasti. Počítá s veřejnou prezentací svých výsledků v rámci konferencí a publikací v knižní i internetové podobě. Škola počítá i s rozšířením svých aktivit na webových stránkách, kde postupně budou zveřejňovat aktuality v těchto směrech. Bude se snažit o propojení těchto oblastí od ostatních vyučovacích předmětů, které se na škole vyučují v rámci Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č.j. ZŠ/300/2007.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel, který jedná jejím jménem samostatně. Ředitel vydává organizační a pracovní řád školy a určuje svého zástupce, který ho zastupuje ve vyjmenovaném rozsahu jeho práv a povinností. Nastavuje i kontrolní systém, který musí odpovídat struktuře příspěvkových organizací působících v oblasti školství zřizovaných obcemi. Všechny vztahy musí být v souladu se zřizovací listinou. Pro řízení tohoto projektu jsem zvolila dvoustupňové řízení, kdy na vrcholu je hlavní manažer projektu. Tento manažer komunikuje a předává informace přímo ostatním členům týmu podle jejich zařazení. Stejný postup směřuje i naopak. Systém i v tomto případě musí být nastaven s v souladu se zákonnými požadavky na typ žadatele. Veškeré úkony a aktivity musí být schváleny statutárním zástupcem, včetně financí a závažnějších situací, které se v průběhu realizace projektu vyskytnou. Zřizovatel organizace je statutární město Havířov, které provádí rovněž nad organizací průběžnou kontrolu hospodaření a nakládá se svým majetkem a financemi. V průběhu realizace projektu vykazuje několikrát výkazy o mzdách zaměstnanců, které přes zřizovatele prochází a které jsou taktéž kontrolovány.

Doba realizace projektu se liší dle typu projektu a dle operačních programů. Pohybuje se v časovém rozmezí několika měsíců po dobu 2 let. Česká republika zažádala o výjimku, která ji byla schválena, a projekty u nás mohou být realizovány do 3 let od zahájení projektu.

4.3 Klíčové aktivity a jejich harmonogram

Klíčové aktivity jsou důležitým aspektem při realizaci projektu. První klíčovou aktivitou je „Rozvoj znalostí, schopností, dovedností a žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast včetně realizace praktických¹ (environmentálních) programů – Tvorba a implementace programů zaměřených na environmentální vzdělávání“ (dále jen „rozvoj znalostí“). Cílem této aktivity je vytvořit u žáků lepší vztah k ekologii, k environmentálnímu vzdělávání a k přírodě celkově. Pedagogičtí pracovníci se budou snažit aktivně zapojit žáky do environmentálního vzdělávání, své cíle a výsledky prezentovat a spolupracovat s ostatními lidmi jak v rámci školy, tak i mimo ni. V rámci

---

¹ Jedná se o podporovanou aktivitu z oblasti globálních grantů

této aktivity budou zakoupeny, vytvořeny a využívány nové učební a pracovní pomůcky, jejichž cílem bude ucelení kolektivu.

Bude upravena a vybavena učebna pro výuku environmentálního vzdělávání, které bude propojeno do předmětu Člověk a jeho svět, přírodopis, biologie či pracovní výchova. Na půdě školy vznikne expozice zvířat, naučné velkoplošné plakáty s environmentální tematikou či přednášky v této oblasti od odborníků na slovo vzatých. V rámci pracovní výchovy bude zrealizovaný skleník, kde žáci budou pěstovat různé druhy bylin, ovoce či zeleniny. Škola počítá s tím, že aktivity budou podporovány i po ukončení projektu, na kterých se bude podílet koordinátor EVVO.

Klíčovým výstupem by měla být zlepšená komunikace mezi žáky a učiteli, vzájemná zpětná vazba. Pedagogové již od první třídy budou v žácích pěstovat kladný vztah k přírodě a k podpoře projektu. Vytvoří se zde snaha o rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků v rámci environmentálního vzdělávání, konkrétní působení na 430 žáků. Budou vytvořena podklady a následná realizace sekce environmentální politiky na webových stránkách školy, vytvořeny multimediální výukové materiály pro práci na PC, zakoupen digitální fotoaparát, televize s DVD přehrávačem a interaktivní tabule. Výukové materiály pro práci na PC budou poskytnuty i ostatním pedagogům v rámci školy i mimo ni. Jednou za čtvrt roku shrnou žáci i učitelé své vzdělávání v oblasti environmentální politiky ve školním časopise, kde se s žáky a učiteli podělí o své poznatky. K realizaci projektu bude zakoupena ještě videokamera, projektor a 5 ks notebooků, které budou moci žáci použít i ve výuce mimo školu. Celkové náklady na tuto aktivitu činí 521 135,00 Kč.

Druhou klíčovou aktivitu lze pojmenovat jako „Zavádění nových vyučovacích přístupů, metod, forem a činností v rámci výuky cizích jazyků“. Tato aktivita reaguje na současný stav nabídky na trhu práce, proto je třeba se učit cizích jazyků již od nejútlejšího věku. Hlavním úkolem této aktivity je zvýšení kvality výuky, zavedení nových metod a forem práce. V rámci této aktivity bude zrealizována výuka i na PC, kde bude nainstalován vhodný program pro podporu výuky jazyků. Jazyková učebna bude zrekonstruována, bude zakoupena televize s DVD přehrávačem, DVD s výukovou v cizím jazyce, sluchátka, slovníky a interaktivní tabule. Také bude zakoupeno 5 ks notebooku s vhodným softwarem k výuce. Škola vyśle své žáky na týdenní jazykové pobyty na území Evropy, jejichmi cíly bude prohloubení si znalosti v rámci výuky cizích jazyků, podpora spolupráce se subjekty, které se školou spolupracují a také zaměření výuky i na oblast environmentálního vzdělávání. U této aktivity budou hrazeny náklady na cestu a pobyt, náklady na stravu si

žáci uhradí sami. Budou tím podpořeny rovné přístupy žáků ke vzdělávání. Tyto pobyty se budou soustřeďovat na žáky 7., 8. a 9. tříd. K dalším činnostem v rámci této aktivity patří vytvoření metodického materiálu zaměřeného na rozvoj jazykového vzdělávání s odkazem na mezipředmětové vazby. Tento materiál bude tvořen v průběhu realizace projektu, protože tyto výstupy lze použít pro další využití. Na realizaci této klíčové aktivity se budou podílet 2 pedagogové školy, jeden, který vyučuje jazyk německý a druhý, který vyučuje jazyk anglický. Tito pedagogové budou spolupracovat s koordinátorem projektu. Na celkovém výstupu se bude podílet jak manažer projektu, tak i projektový manažer. Výdaje v této oblasti činí zhruba 1 021 145,- Kč a budou použity jak na pobyty žáků v zahraničí tak na úhradu mezd. Výstup klíčové aktivity se bude týkat celkového přepracování přístupu k výuce cizích jazyků. Pedagogové budou mít za cíl zakomponovat environmentální vzdělávání do výuky cizích jazyků a vytvořit podklady a materiály pro výše uvedené. Taktéž i v rámci této aktivity budou vytvořeny podklady a následná realizace sekce jazykového vzdělávání na webových stránkách školy, vytvořeny multimediální výukové materiály pro práci na PC. Celkem bude do této aktivity zapojeno 430 žáků. Z toho 10 žáků 7. tříd, 10 žáků 8. tříd a 10 žáků 9. tříd se zúčastní zahraničního jazykového pobytu. Důležitým aspektem jsou zde rovné příležitosti ke vzdělávání, neboť ne každá rodina je schopna poslat své dítě na jazykový pobyt, a proto škola uhradí polovinu nákladů vzniklou se zahraničním pobytem.

Přesné vymezení klíčových/podporovaných aktivit naleznete v příloze P 1 - Výzva, konkrétněji v příloze č. 1 této výzvy.

Tabulka č. 2: Harmonogram klíčových aktivit r. 2010

Rok	2010											
Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozvoj znalostí								X	X	X	X	X
Zavádění nových vyučovacích přístupů, metod, forem a činností v rámci výuky cizích jazyků								X	X	X	X	X

Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 3: Harmonogram klíčových aktivit r. 2011

Rok	2011											
Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozvoj znalostí	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zavádění nových vyučovacích přístupů, metod, forem a činností v rámci výuky cizích jazyků	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Zdroj: vlastní

Tabulka č. 4: Harmonogram klíčových aktivit r. 2012

Rok	2012											
Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozvoj znalostí	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zavádění nových vyučovacích přístupů, metod, forem a činností v rámci výuky cizích jazyků	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Zdroj: Vlastní

4.4 Realizační tým projektu

Realizační tým se skládá z 8 osob, z toho se zde objevuje:

S ekonomickým manažerem projektu bude uzavřena pracovní smlouva se závazkem 26 měsíců. Finanční odměna bude činit 3.585,- Kč měsíčně. Ekonomický manažer projektu se podílí hlavně na finančním řízení projektu, spolupracuje při tvorbě monitorovacích zpráv, kontroluje celkové čerpání financí a v návaznosti na to zpracovává žádosti o platby. V rámci své pozice dále vede a zpracovává účetnictví a provádí následné fakturace. Cílem jeho funkce je dohled na hospodárnost a účelovost vynaložených finančních prostředků na realizaci projektu.

Hlavní manažer projektu bude zaměstnán na dohodu o pracovní činnosti na 1 000 h s finančním ohodnocením 500 Kč hodinově. Jeho posláním je nést zodpovědnost za správný chod realizace projektu a kontroluje projektový tým. Spolupracuje na realizaci dílčích aktivit projektu a to jak v oblasti environmentálního vzdělávání, tak i v oblasti výuky cizích jazyků.

Další personální funkci v tomto projektu zaujímá **koordinátor projektu** neboli projektový manažer, který bude pracovat na základně pracovní smlouvy s 26 měsíčním úvazkem. Jeho hlavním posláním je organizace všech aktivit projektu a zajišťování podpory pro všechny

odborné pracovníky. Bude zajišťovat a vytvářet interaktivní výukové materiály, bude se podílet na spolupráci s koordinátorem ICT, povede administrativu a organizační zajištění aktivit a komunikovat s cílovou skupinou. Bude se především snažit o celkovou prezentaci projektu na veřejnosti, bude jej monitorovat a zajišťovat plynulou realizaci projektu. Jeho finanční ohodnocení za měsíc činí 4.780,- Kč.

Koordinátor EVVO², jehož pracovní úvazek bude činit 26 měsíců a bude v rámci projektu pracovat na základě pracovní smlouvy. Koordinátor EVVO zajišťuje veškeré činnosti související s aktivitou č. 1. Podílí se na přípravě a tvorbě školních projektů, spolupracuje s cílovou skupinou na odborných článkách v místním školním časopise, pro potřeby prezentace na webových stránkách pořizuje z hodin fotografie a videozáznamy, tvoří metodický a výukový materiál. Jeho další činností je spolupráce s koordinátory jazyků na překladu jednotlivých metodických a výukových materiálech a spolupracuje také s informatikem ICT v rámci monitorovacích zpráv projektu. Jeho finanční ohodnocení za měsíc činí 7.170,- Kč.

Koordinátor německého jazyka pracuje v rámci projektu na dohodu o pracovní činnosti s úvazkem 1 000 h. Jeho odměna činí 190,- Kč za hodinu. Má na starost koordinaci veškerých aktivit spojených s realizací jazykového vzdělávání, které souvisejí s projektem. Svou činnost bude vyvíjet i na překladech dokumentů a materiálů vytvořených v rámci EVVO. V rámci zahraničních pobytů se snaží navázat spolupráci se zahraničními partnery spolu s projektovým manažerem.

Koordinátor anglického jazyka je taktéž v rámci projektu zaměstnán na pracovní smlouvu s úvazkem 26 měsíců s finančním ohodnocením 3.585,- Kč měsíčně. Stejně jako koordinátor německého jazyk má na starost koordinaci veškerých aktivit spojených s realizací jazykového vzdělávání, které souvisejí s projektem. Svou činnost bude vyvíjet i a překladech dokumentů a materiálů vytvořených v rámci EVVO. V rámci zahraničních pobytů se snaží navázat spolupráci se zahraničními partnery spolu s projektovým manažerem.

Koordinátor ICT bude na projektu spolupracovat v rámci pracovní smlouvy s úvazkem na 26 měsíců a jeho odměna bude činit 3.585,- Kč měsíčně. Jeho prací je vytváření interaktivních výukových programů pro výuku environmentálního a jazykového vzdělávání. Taky

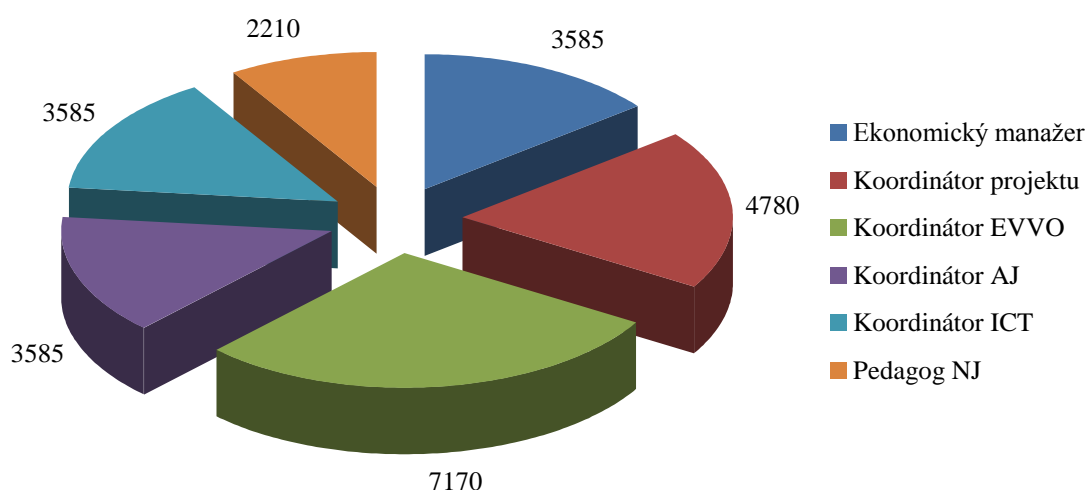
---

² *environmentální vzdělávání, výchova a osvěta*

on má na starost zpracovat část metodického materiálu. Spolupracuje s koordinátorem EVVO, hlavním a projektovým manažerem.

Pedagog německého jazyka bude své znalosti předávat na základě pracovní smlouvy s 26 měsíčním úvazkem s finančním ohodnocením 2.210,- Kč měsíčně. V rámci svého působení zajišťuje přímou výuku žáků, překládá environmentální výukové podklady do německého jazyka, podílí se na tvorbě výukového materiálu a komunikuje s německy mluvícími partnery.

Graf č. 1: Výše měsíčního finančního ohodnocení zaměstnanců v rámci pracovní smlouvy

Zdroj: Vlastní

4.5 Rozpočet projektu

Každý projekt, který se v rámci EU realizuje, musí mít svůj rozpočet. Tento se předkládá při žádosti o grant z fondů EU. Je tvořen předpokládanými způsobilými náklady, které se dělí na přímé a nepřímé. Do oblasti přímých nákladů řadíme ty náklady, které jsou přímo propojeny s aktivní realizací projektu a jdou dokládány účetními doklady. Jedná se o osobní náklady, cestovní náhrady, zařízení a vybavení, přímou podporu, služby, křížové financování. Křížové financování je „způsob financování, jehož principem je však umožnění výjimky, kdy lze doplňkovým způsobem v rámci limitu 10 % na každou prioritní osu OP financovat aktivity projektu spadající do oblasti podpory z druhého fondu. Např. nákup výpočetní techniky do počítačové učebny školy je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj“.^[1]

Nepřímé náklady se pojí s administrativní stránkou projektu. Rozpočet se sestavuje na základě předpokládaných přímých nákladů projektu dle jednotlivých kategorií přímých nákladů. Jednotlivé kapitoly mají svá finanční omezení. Kapitola 3, Zařízení a vybavení, nesmí překročit 30 % celkového rozpočtu přímých nákladů projektu a kapitola 6, Křížové financování, nepřekročí hranici 45 % celkových nákladů. V průběhu realizace lze provádět v rozpočtu změny, ale svým způsobem je nutno rozpočet dodržovat. Veškeré změny v rozpočtu projektu se nesmí odchýlit od charakteru projektu a musí být pro projekt nezbytné. Všechny změny, které jsou v rozpočtu provedeny, musí mít své odůvodnění. Také lze položku vytvořit nebo zrušit. V případě, že bude překročena výše jednotlivé položky, musí být uskutečněna rozpočtová změna. Z výše uvedeného vyplývá, že překročení rozpočtu projektu není reálné a nelze jej uskutečnit.

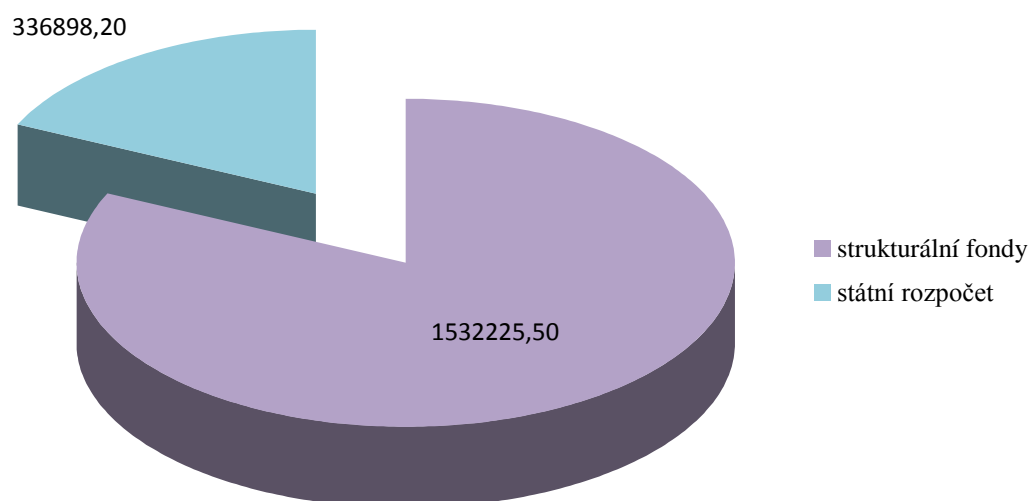
Důkladně rozpracovaný rozpočet projektu "Rozvoj dovedností žáků základních školy v oblasti environmentálního vzdělávání a jazykových schopností na základní škole" naleznete v příloze P 2. Tento rozpočet obsahuje 14 podstatných částí, které se dále dělí do jednotlivých skupin a podskupin.

Tabulka č. 5: Předpokládané zdroje financování v ČR

Zdroj	Náklady	Procenta nákladů
Celkové náklady projektu	1 869 123,70	100 %
Soukromé spolufinancování	0	
Přímé výnosy projektu	0	
Veřejné spolufinancování	0	
Z toho ze strukturálních fondů	1 532 225,50	82 %
Z toho ze státního rozpočtu	336 898,20	18 %

Zdroj: Vlastní

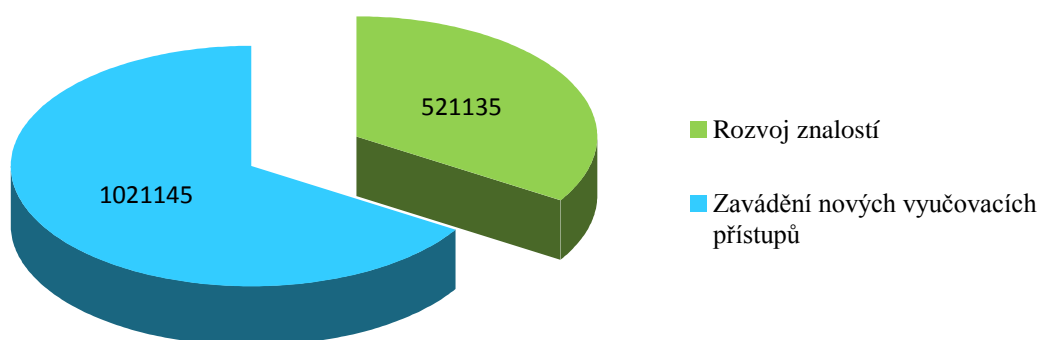
Graf č. 2: Podíl financování vyjádřený v Kč

Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 6: Rozpočet projektu podle aktivit

Aktivita	Náklady na aktivitu	Procenta
Rozvoj znalostí	521.135,00	34 %
Zavádění nových vyučovacích přístupů, metod, forem a činností v rámci výuky cizích jazyků	1.021.145,00	66 %

Zdroj: Vlastní

Graf č. 3: Rozpočet projektu dle aktivity vyjádřený v Kč

Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 7: Rozpočet projektu podle subjektů

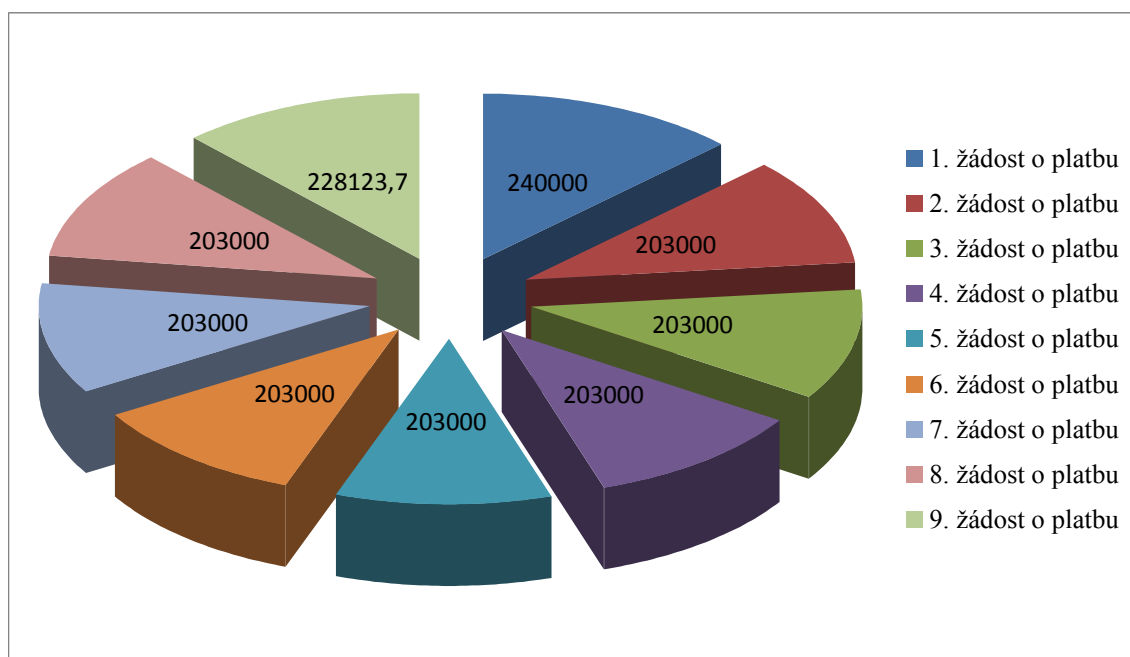
Subjekt	Podíl na nákladech	Procenta
Základní škola Havířov – Město Žákovská 1, okres Karviná, příspěvková orga- nizace	1 869 123,70	100 %

Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 8: Harmonogram čerpání rozpočtu

Pořadí žádosti o platbu	Datum předložení žádosti o platbu	Předpokládaná požadovaná částka
01	2.2.2010	240.000,-
02	22.5.2010	203.000,-
03	15.8.2010	203.000,-
04	25.11.2010	203.000,-
05	2.2.2011	203.000,-
06	22.5.2011	203.000,-
07	15.8.2011	203.000,-
08	25.11.2011	203.000,-
09	3.3.2012	228.123,70

Zdroj: Vlastní

Graf č. 4: Postupné čerpání finančních prostředků k realizaci projektu v Kč

Zdroj: Vlastní

4.6 Horizontální téma a monitorovací indikátory

Samotný projekt má pozitivní dopad na rovné příležitosti. Zdůvodnění vlivu na rovné příležitosti je takové, že v projektu nebudou cílové skupiny rozlišovány dle rasy, pohlaví nebo sociálního postavení, nebude se tedy jednat o diskriminační přístup. Cílem zahraničního pobytu je posílení sociálního statusu sociálně slabších žáků ve společnosti. V rámci této aktivity budou účastníkům hrazeny náklady z rozpočtu projektu a to na dopravu a ubytování. Realizací projektu dojde ke zlepšení situace ve skupině, což bude mít pozitivní vliv na skupinu i společnost.

Projekt má také pozitivní dopad na udržitelný rozvoj. Hlavním cílem trvale udržitelného rozvoje je zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně zničené podobě. Je nutné apelovat na současnou generaci. Projekt je zaměřen na environmentální vzdělávání a bude rozšiřovat znalosti žáků o této problematice. Žáci konají vycházky do přírody,

exkurze a navštěvují výstavy s touto tematikou. Realizace projektu si klade za cíl zpřístupnit žákům široké spektrum ve vztahu k přírodě a ekologii.

Monitorovací indikátory slouží k získání zpětné vazby, zda poskytnutá finanční podpora splnila svůj účel, zda byly naplněny kvantifikované cíle projektu. Monitorovací indikátor je nástroj pro měření cíle, mobilizovaných prostředků, dosažených efektů, míry kvality nebo kontextových proměnných. Základní monitorovací indikátory, které byly nastaveny pro projekt jsou:

1. Počet nově vytvořených/inovovaných produktů
2. Počet podpořených osob – dětí/žáků – dívky
3. Počet podpořených osob – dětí/žáků – chlapci
4. Počet podpořených osob v počátečním vzdělávání – děti, žáci.

Vyjmenované monitorovací indikátory projektu naleznete v příloze P 3.

4.7 Výběrová řízení a publicita

V rámci projektu budou realizována 2 výběrová řízení. První výběrové řízení bude vyhlášeno na nákup drobného hmotného majetku (viz rozpočet projektu). Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu, na kterou bude poskytnuto 230 000,- Kč. Předpokládané datum zahájení veřejné zakázky bude ke dni 5.8.2010, její ukončení předpokládáme k 5.9.2010.

Další veřejná zakázka vyhlášena na 10 - ti denní jazykové pobyty. I v tomto případě se jedná o zakázku malého rozsahu a bude na ni poskytnuta finanční částka ve výši 213 500,-. Předpokládané datum zahájení je 1.2.2011 a ukončena k 1.3.2011.

Informace o projektu budou co nejvíce zveřejňovány a všichni účastníci budou informováni o postupech v rámci realizace projektu. Informace budou publikovány na všech metodických i učebních výstupech projektu. Ve škole se budou konat veřejné diskuze na téma environmentálního vzdělávání a přednášky, na které budou zvána široká veřejnost a hlavně rodičů žáků a žáci sami. Veškeré informace budou zveřejněny na webových stránkách školy, své články jak o EVVO, tak i o jazykových dovednostech, budou publikovány a uvedeny ve školním časopise i v městském tisku. Čtvrtletně bude škola podávat informace o realizaci projektu do Radničních listů. Jedná se o tisk, který vydává

samo město. Škola souhlasí se zveřejněním v seznamu příjemců a to v tom případě, že pokud bude realizace projektů úspěšná, objeví se ZŠ Žakovská na seznamu úspěšných žadatelů. Veškeré výukové a metodické materiály, které vznikly při realizaci projektu, budou obsahovat potřebné náležitosti publicity projektu. Veškeré informace lze zveřejnit pomocí tisku, webových stránek, plakátů, letáků, informačních brožůrek, studiích či prezenčních listin.

5 SUBJEKTY ŽÁDAJÍCÍ O DOTACI Z OP VK

Pro každou oblast OP VK je vymezena skupina subjektů, která může o dotaci žádat. Jedná se o tzv. žadatele podpory, popř. příjemce podpory. Všeobecně říci, že se jedná o ústřední orgány státní správy, kraje, města a obce, školy a školská zařízení, nevládní neziskové organizace, zaměstnavatelé, profesní organizace zaměstnavatelů a zaměstnanců, podnikatelů, profesní organizace odborové, zaměstnanecké, zaměstnavatelské a oborové organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, další organizace.

Ve své práci jsem se zaměřila na OP VK, oblast podpory 1.1 - Zvyšování kvality ve vzdělávání, v případě globálních grantů se jedná o následující příjemce:

- školy a školská zařízení,
- vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách v platném znění,
- sdružení a asociace škol,
- právnické osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství,
- města, obce a svazky obcí, dle zákona 128/2000 Sb., o obcích v platném znění,
- odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, profesní a oborová sdružení,
- hospodářská komora dle zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře a Agrární komoře ČR v platném znění,
- zaměstnavatelé, pokud v souladu s předmětem své činnosti poskytují, plnění v souvislosti s aktivitami, které mohou být předmětem podpory OP VK nebo s vytvářením nezbytných podmínek pro takové aktivity,
- nestátní neziskové organizace ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech v platném znění

Přesné definice a podmínky jsou uvedeny přímo ve výzvě v dané oblasti podpory.

V případě podpory individuálních projektů jsou příjemci:

- příspěvkové organizace a organizační složky státu podřízené MŠMT,

- ústřední orgány státní správy,
- školy a školská zařízení,
- vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách v platném znění,
- sdružení a asociace škol,
- právnické osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství,
- ostatní vzdělávací instituce,
- kraje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích v platném znění
- hospodářská komora podle zákona č. 301/1992 Sb., o hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR,
- zaměstnavatelé, pokud v souladu s předmětem své činnosti poskytují plnění v souvislosti s aktivitami, které mohou být předmětem podpory OP VK, nebo s vytvářením nezbytných podmínek pro takové aktivity,
- nestátní neziskové organizace.

5.1 Řídící orgány v OP VK

Důležitým orgánem je řídicí orgán, kterým je v tomto případě Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“). Řídícím orgánem bylo stanoveno na základě Usnesení vlády ČR č. 175/2006 Sb., konkrétně jej vykonává Sekce řízení Operačních programů EU. MŠMT zodpovídá za účelné a efektivní řízení programu, které musí být v souladu s předpisy EU a zákony ČR. „Řídící orgán OP VK je pověřen vytvořením a udržením efektivního řídicího a kontrolního systému u OP, koordinací ostatních implementačních subjektů, nastavením systému administrace dat, evaluací OP a dalšími činnostmi ve vazbě na efektivní řízení programu.“^[5]

Dalším důležitým prvkem jsou zprostředkující subjekty, na které řídicí orgán přenáší některé ze svých činností. V rámci globálních grantů v prioritní ose 1 a ose 3 jsou to kraje. „Zprostředkující subjekt je subjekt, na který řídicí orgán deleguje výkon některých svých činností“.^[5]

5.2 Příjemci finančních prostředků z OP VK

Příjemcem finanční podpory je osoba, která vystupuje jako vedoucí projektu a je zodpovědná vůči všem ostatním partnerům a orgánům zapojených do implementace programu. Příjemci podpory jsou odpovědní za přípravu a realizaci individuálních nebo grantových projektů za dosažení cílů projektu.

Příjemci konají tyto aktivity, za které nesou následnou zodpovědnost:

- “předkládají projekty příslušnému zprostředkujícímu subjektu nebo řídicímu orgánu, subjektu,
- zodpovídají za věcné řízení schválených dokumentů,
- zodpovídají za hospodárné, účelné a efektivní nakládání s finančními prostředky schváleného projektu,
- vyhláší/odpovídají za výběrové řízení a výběr dodavatelů
- přijímají od dodavatelů doklady o provedených platbách a zabezpečují jejich proplácení,
- zajišťují publicitu realizované projektu,
- zpracovávají průběžné a závěrečnou monitorovací zprávu o realizaci projektu,
- předkládají žádosti o platbu zprostředkujícímu subjektu nebo řídicímu orgánu,
- provádějí vyúčtování projektu,
- zajišťují archivaci dokumentů spojených s projektem“.^[5]

Příjemci podpory se buď na realizaci podílejí sami, nebo můžou spolupracovat s partnery. Tito partneři jsou dodavatelů služeb a aktivit. Pokud se na projektu podílí partneři, lze dostat finanční podporu jen do výše 49 % ze způsobilých výdajů projektu. Příjemce je povinen zveřejnit své partnery již v žádosti o finanční podporu a musí za něj předložit Prohlášení o partnerství naleznete v příloze P1 - Výzva, konkrétnější v příloze č. 3 této výzvy. U žadatele je důležité, aby se podrobně seznámil s dokumenty, podmínkami a pravidly, kterými se bude muset subjekt řídit. Žadatel, jehož projekt byl vybrán k možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU, obdrží od poskytovatele podpory do 10 pracov-

ních dnů od schválení projektu rozhodnutí o přidělení finanční podpory. Rozhodnutí nese název: Vyrozumění o schválení žádosti o finanční podporu z OP VK.

5.3 Vlastní zhodnocení podmínek pro žádající subjekty

Z mého pohledu nejsou subjekty, které mohou o dotaci požádat, dostatečně informovány. Málo občanů, firem či neziskových organizací ví, kde svou žádost podat, že se tato žádost musí podávat na základě výzvy. Sama i já ze své vlastní zkušenosti, jsem se mnoho informací dozvěděla až na základě psaní diplomové práce. Dle mého názoru subjekty, žadatele a příjemci podpory, nejsou schopni sami dostatečně kvalitně vypracovat vlastní žádost o dotaci z prostředků EU. Tím pádem dochází k dalším výdajům, protože si musí nalézt organizaci či firmu, která tuto žádost sepíše na základě dokumentů a podkladů, které jim daný subjekt poskytne. Také by bylo vhodné, kdyby města a obce na svých internetových stránkách poskytovali více informací o možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU. Na některých webových stránkách měst a obcí nenaleznete ani zmínku o těchto skutečnostech. Na internetových stránkách města Havířova si např. lze přečíst, kde byly finanční prostředky z fondů EU využity, blok aktualit, úspěšných projektů a blok najdete si dotaci - <http://www.havirov-city.cz/dotace/53.html>.

Informace o možnostech čerpání financí z EU poskytují např. tyto webové stránky: www.strukturalni-fondy.cz, webové stránky jednotlivých ministerstev, v mém případě se jedná o www.msmt.cz, nebo např. <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/>. Jedná se o stránky, které jsou zaměřeny na NUTS 2 – Moravskoslezsko a poskytnou Váš mnoho odpovědí na Vaše otázky. Jsou zde zveřejňovány Výzvy a následné vyhodnocení projektů, aktuality, dokumenty a formuláře potřebné k sepsání žádosti, vysvětlí Vám zde některé pojmy týkající se Evropské unie a čerpání finančních prostředků, výsledky výběrového řízení k jednotlivým veřejným zakázkám nebo kontaktní informace na Krajský úřad Moravskoslezského kraj či schválené grantové projekty.

ZÁVĚR

V souvislosti se vstupem České republiky do EU se České republiky jako členskému státu naskytla nebývala možnost dotací a čerpání finančních prostředků z evropského rozpočtu. Díky tomuto členství proběhl na území České republiky rozkvět a mnoho měst a obcí využilo řadu dotačních titulů.

Evropská unie nabízí v současné programovém období 2007 - 2013 možnost čerpání finančních prostředků z 29 operačních programů. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je jeden z nejrozšířenější programů EU, ze kterého jsou v současné době čerpáno největší množství finančních prostředků a já jsem se ve své diplomové práci na tento operační program zaměřila.

V první kapitole jsem se zaměřila na regionální politiku, díky níž dochází k financování strukturálně či hospodářsky postižených regionů. Díky ní se Evropská unie snaží snižovat rozdíly mezi tzv. "zdravými" a "nemocnými" regiony. V rámci regionální politiky a regionalistiky fungují již výše zmiňované operační programy. V rámci OP VK jsou na území města Havířova v současné době realizovány 3 projekty, o kterých jsem se zmínila v kapitole 3. Město Havířov, jakožto příjemce podpory, se především zaměřuje v současnosti na OP VK. Taktéž jsem popsala jednotlivé zaměřené OP, tj. tematické, regionální, Evropská územní spolupráce a OP Praha. Důležitou úlohu v rámci Evropské unie hrají i regiony soudržnosti, které spadají do oblasti NUTS 2.

V praktické části své diplomové práce jsem navrhla žádost o dotaci v rámci OP VK. Zhodnotila jsem jednotlivé části žádosti a srovnala současný stav čerpání finančních prostředků z OP VK a navrhla možnost jeho zlepšení a zvýšení dostupnosti. Z mého pohledu jak jsem uvedla v kapitole 5, nejsou subjekty dostatečně informováni o možnostech čerpání finančních prostředků, a proto jsem jim touto prací chtěla pomoci poskytnout více informací co se týče čerpání finančních prostředků z OP VK.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BAJER, P., MATYÁŠ, J., *Praktický průvodce dotacemi z fondu Evropské unie*. Brno: EUROSPOLEČNOSTI a.s. 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.
- [2] BROWN, L. at al., *Doporučení k efektivnímu a průhlednému užívání a čerpání prostředků ze strukturálních fondů*. Praha: Gransparency International – Česká republika. 2007. 82 s. ISBN 978-80-903032-2-5.
- [3] MAREK, D., KANTOR, T., *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principál, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
- [4] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 201*. [cit. 2010-02-10]. Dostupná z WWW: < <http://www.tigeragency.cz/soubory/eu/abeceda-fondu-eu.pdf>>
- [5] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR, *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*. [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/zakladni_dokumenty_OP_VK/PD/PD_OP_VK_6.11.09.pdf>
- [6] PŘICHYSTAL, A., *Programy a fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95 s. ISBN 978-80-86847-34-4.
- [7] VILAMOVÁ, Š., *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [8] WOKOUN, R. et al., *Regionální rozvoj: (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [9] ZŠ Žákovská. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. ZŠ/300/2007*, [cit. 2010-03-01]. Dostupný z WWW. <<http://zakovska-havirov.cz/index.php?id=43>>
- [10] ŽÍTEK, V., KLÍMOVA, V., *Regionální politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 106 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Internetové zdroje:

- [11] *Businessinfo* [online]. 2010 [cit. 2010-02-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>>
- [12] *Středoevropské politické studie* [online]. 2004 [cit. 2010-02-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=192>>
- [13] *Český statistický úřad* [online]. 2008 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/uvod_nuts_2008>
- [14] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2006 [cit. 2010-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>
- [15] *Novinky* [online]. 2010 [cit. 2010-01-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/188140-z-dotaci-unie-musi-skolstvi-rozdavat-suvenyry-za-miliony.html>>
- [16] *Novinky* [online]. 2010 [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/finance/194858-cerpani-dotaci-z-eu-bude-jednodussi.html>>
- [17] *Novinky* [online]. 2010 [cit. 2010-01-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/finance/196260-zajemcu-o-evropske-penize-je-mnoho-studna-muze-brzy-vyschnout-varuje-mf.html>>
- [18] *Novinky* [online]. 2010 [cit. 2010-03-18]. <<http://www.novinky.cz/veda-skoly/194749-vychazi-publikace-o-ict-pro-skoly-reaguje-na-kritiku-inspekce.html>>
- [19] *Moravskoslezsko* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11]. Dostupný z WWW: <http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_20.html>
- [20] *Strukturální fondy* [online]. 2010 [cit. 2010-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>
- [21] *ZŠ Žákovská* [online]. 2005 [cit. 2010-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://zakovska-havirov.cz/index.php?id=34>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Fond soudržnosti.
č.	Číslo.
ČR	Česká republika.
ČTK	Česká tisková kancelář.
DPH	Daň z přidané hodnoty.
DVD	Digital Video Disc - datový nosič.
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.
EFF	Evropský rybářský fond.
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje.
EU	Evropská unie.
EUSF	Fond solidarity.
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchovy a osvěta.
HDP	Hrubý domácí produkt.
ICT	Information and Communication Technologies
KČ	Koruna česká.
ks	Kus.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique.
OP	Operační program.
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost.
PC	Personal computer – osobní počítač.
ROP	Regionální operační program.
ŠVP	Školní vzdělávací program.

tzv. Tak zvané.

ZŠ Základní škola.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Regiony soudržnosti	16
---	----

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1:	Výše měsíčního finančního ohodnocení zaměstnanců v rámci pracovní smlouvy.....	47
Graf č. 2:	Podíl financování vyjádřený v Kč.....	49
Graf č. 3:	Rozpočet projektu dle aktivity vyjádřený v Kč.....	50
Graf č. 4:	Postupné čerpání finančních prostředků k realizaci projektu v Kč.....	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1:	Fondy EU v programovém období 2007 -2013.....	13
Tabulka č. 2:	Harmonogram klíčových aktivit r. 2010.....	44
Tabulka č. 3:	Harmonogram klíčových aktivit r. 2011.....	44
Tabulka č. 4:	Harmonogram klíčových aktivit r. 2012.....	45
Tabulka č. 5:	Předpokládané zdroje financování v ČR.....	49
Tabulka č. 6:	Rozpočet projektu podle aktivit.....	50
Tabulka č. 7:	Rozpočet projektu podle subjektů.....	51
Tabulka č. 8:	Harmonogram čerpání rozpočtu.....	51

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha P 1: 2. kolo výzvy předkladatelům grantovým projektů k předkládání žádostí o finanční podporu z OP VK (vyhlašovatel Moravskoslezský kraj, oddělení strukturálních fondů odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu).
- Příloha P 2: Rozpočet projektu "Rozvoj dovedností a znalostí žáků základní školy v oblasti environmentálního vzdělávání a jazykových schopností na základní škole".
- Příloha P 3: Monitorovací indikátory projektu.